

Retningslinjer for Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL).

Røros og Holtålen kommuner, 2021.

Andre dokumenter:

- *Tiltaksstrategier SMIL, 2020-2023 for landbruket i Os kommune*, vedtatt av kommunestyret 30.01.2020
- *"Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket"*, fastsatt av Landbruksdepartementet 4.2.2004 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 23 (jordlova) § 3 og § 18.
- *Byggekikkveileder Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder, 2021.*
- *Kulturminneplan Røros, 2020.*

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) handler om å gjennomføre miljøtiltak utover det som forventes av vanlig jordbruksdrift. Formålet med SMIL er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket.

Søknadsfrist:

En årlig søknadsfrist, 1. mai, deretter løpende behandling av saker dersom det er midler tilgjengelig.

Meldefrist:

Kommunen skal sende inn budsjett over behov for tilskuddsmidler for kommende år. Søkere oppfordres til å melde inn aktuelle tiltak innen 15. oktober året før.

Hvem kan søke?

Den som eier eller leier en landbrukseiendommer der det foregår tilskuddsberettiget jordbruksproduksjon, kan søke tilskudd. Den som leier må ha godkjenning fra eier. Privatpersoner og foretak kan søke om tilskudd.

Krav til søknaden:

Søknaden skal leveres elektronisk via Altinn, og behandles i AGROS saksbehandlersystem. Skjema finnes på landbruksdirektoratets nettside:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/ordninger-for-jordbruk/tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket-smil>

Her finnes også henvisninger til regelverk og mer informasjon om ordningen.

Søknaden skal inneholde opplysninger om:

- Formålet med tiltaket/tiltakene
- Planer: tiltakets omfang, framdriftsplan, arbeidsbeskrivelse, tegninger m.m.
- Kartfestet oversikt over miljøverdiene på landbrukseiendommen
- Spesifisert kostnadsoverslag og finansieringsplan

Annen relevant informasjon:

- Skjøtselsplaner
- Tilstandsrapporter (bygninger)
- Søker må kunne dokumentere gjødselplan, sprøytejournal og kart over alle skifter som disponeres.
- Eventuelt fotografier som viser arealer, bygninger og/eller elementer det søkes tilskudd for.
- Skriftlig godkjenning/avtale fra landbrukseiendommens eier, dersom det er en annen enn søker.
- Leiekontrakter, dersom jorda er bortleid.
- Skriftlig avtale ved gjennomføring av fellestiltak.

Godtgjøring for egeninnsats:

- Person: 300 kr/time
- Person med motorsag: maks 450 kr/time
- Person med traktor/maskin: maks 750 kr/time
- Gravemaskin: maks 1 200 kr/time

Leiekjøringspriser fra Norsk Landbruk og Bedre Gårdsdrift kan brukes som veiledende, inntil maksbeløpet.

Vilkår:

I vedtak kan det settes vilkår i samsvar med forskriftens bestemmelser og tiltaksstrategienes formål. Det kan også settes vilkår i henhold til andre lover og forskrifter som tiltaket kommer inn under.

SAMLET OVERSIKT OVER MÅL OG TILTAK FOR SMIL:

Miljøtema (prioritet)	Mål	Tiltak -SMIL
Utslipp til vann og luft(1)	<i>Hindre eller redusere erosjon og avrenning av næringsstoffer fra dyrka areal (nitrogen og fosfor) og hindre eller redusere utslipp av klimagasser (karbondioksyd, lystgass og metan.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utbedring og supplering av hydrotekniske anlegg på gardsbruk. ✓ Avskjæringsgrøfter der det ikke er en del av et større dreneringsarbeid. ✓ Gjenåpning av bekkelukninger. ✓ Tiltak for å hindre avrenning fra føringsplasser og lagringsplasser for rundballer. ✓ Eksterne gjødsellager (satelittlager). Inntil kr 100 000,- per gjødsellager. ✓ Dekke over eksisterende gjødsellager. ✓ Tiltak for etablering, skjøtsel og/eller bevaring av kantvegetasjon langs elver, bekker og åpne kanaler.
Kulturlandskap og biologisk mangfold (2)	<i>Bevare og øke beitebruken på innmark og i utmark, og opprettholde et fortsatt åpent kulturlandskap, med særlig fokus på seterområdene. Ivareta biologisk mangfold samt bidra til å opprettholde aktiv jordbruks- og seterdrift.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tiltak som bidrar til skjøtsel, økt beitebruk og opprettholdelse av aktiv setring. ✓ Tiltak for å opprettholde aktiv seterdrift med melkeproduksjon. Seterfjøs kan støttes med inntil 100 000,- fra SMIL-midler. ✓ Rydding og istandsetting av biologisk verdifulle arealer som gammel kulturmark og slåttelandskap (naturbeitemark, slåttemark og slåttemyr). Kommunen kan stille krav om skjøttsplan. ✓ Bekjempelse av Blåleddved og andre skadelige fremmede arter, for å forebygge at den brer seg til biologisk verdifulle områder.
Kulturminner og kulturmiljøer (3)	<i>Sette i stand og bevare viktige kulturminner og kulturmiljøer i inn- og utmark Ivareta og sette i stand karakteristiske bygninger og bygningsmiljøer i grendene/bygdene og på setrene, i henhold til byggeskikk.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Istandsetting og bevaring av freda, verneverdige eller særegne bygninger som driftsbygninger, stabbur, smier, kvernhus, avkjølinger, løer, seterhus m.m. (utvendig). ✓ Istandsetting og bevaring av steingjerder. ✓ Tiltak for å bevare helhetlige miljøer knyttet til utmarksslåtter.
Tilgjengelighet og friluftsverdier (4)	<i>Bedre allmennhetens tilgjengelighet i kulturlandskap gjennom utbedring av gamle veier og stier, spesielt i seterområdene og langs vassdrag.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rydding og merking av gamle seterveier, ferdselsveier, turstier, samt oppsetting av infotavler. ✓ Rydding og tilgjengelighet til sjøer, elver og vassdrag i kulturlandskapet.

Kriterier for vurdering av søknader:

- konkrete tiltak som bidrar til god måloppnåelse innenfor de ulike miljøtemaene.
- vernestatus for bygninger og naturområder samt langsiktighet, plan for vedlikehold og framtidig effekt.
- tiltak som begrenser forurensning til luft og vassdrag.
- tiltak som ses i sammenheng næringsinteresser og verdiskapning
- tiltak som er viktige for kulturlandskapet og som ses i sammenheng med aktiv bruk (øks beiting og setring)
- tiltak som kommer allmennheten til gode
- tiltak som ligger innenfor et prioritert geografisk område (kan fastsettes årlig)
- for bygningstiltak gis det tilskudd til utvendige tiltak eller nødvendige tiltak i bærende konstruksjoner
- for øvrig tiltak som ligger innenfor forskriften

Tilskuddssatser:

Kulturminner og kulturmiljøer:

- Inntil 30% av godkjent kostnadsoverslag for seterhus (bygninger med stor bruksverdi)
- Inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag for øvrige bygninger
- Inntil 60 % for sjeldne bygningstyper (løer, avkjølinger, staller o.l.)
- Inntil 70 % for fellestiltak og/eller tiltak som kommer allmennheten til gode.
- Inntil kr 100 000,- for seterfjøs

Dersom det er mulig, vil det være en fordel å finansiere et tiltak ved hjelp av flere ulike aktuelle finansieringsordninger, private eller offentlige, for å oppnå økt effekt av midlene, og for å sikre gjennomføring. Det må imidlertid forventes en egenandel i alle typer prosjekter. Størrelsen på egenandelen avhenger av bruksverdien og verneverdien på tiltaket m.m. og vurderes i samråd med aktuell forvaltningsmyndighet.

Kulturlandskap og biologisk mangfold og tilgjengelighet og friluftsverdier:

- Inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag (maks 2 500,- per dekar). Krav om skjøttselsplan for areal over 10 dekar.

Forurensningstiltak:

- Inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag.
- Inntil kr 100 000,- for eksternt gjødsellager (satelittlager)

Planleggings- og tilretteleggingstiltak:

- Inntil 100 % av godkjent kostnadsoverslag

Arbeidsfrist.

Det gis 3 års arbeidsfrist. Kommunen kan, etter søknad forlenge arbeidsfristen, men ikke utover 5 år fra tilskuddet ble innvilget.

Utbetaling:

Det kan foretas delutbetaling i henhold til framdrift, for inntil 75 % av bevilget tilskudd. Søkeren skal levere skriftlig anmodning via Altinn om utbetaling før kommunen kan anvisa utbetaling. Regnskapsoversikt og rapport for hvordan tiltaket er utført skal leveres før sluttutbetaling. Eget arbeid skal dokumenteres med timelister. Det settes vilkår for utbetaling av tilskudd avhengig av type tiltak.